

Planen mot diskriminering och kränkande behandling

Torslunda skola

Förskoleklass – årskurs 6

Läsåret 2016 - 2017

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Kommunal grundskola. Förskoleklass – årskurs 1-6

Ansvariga för planen

Linnéa Danielsson, rektor

Vår vision i Mörbylånga kommun "Människan i fokus"

Vi ansvarar för att tillsammans utveckla Mörbylånga kommun på ett kreativt och jämlikt sätt. Vi ger ett gott bemötande och en god service. Vi är öppna, tydliga och ser vår roll i ett större sammanhang.

Vi ansvarar för att hela verksamheten fungerar och når uppsatta mål.

Vi presterar mer när vi tillsammans tar tillvara våra erfarenheter och kompetenser.

Planen gäller från

2016-10-01

Planen gäller till

2017-10-01

Läsår

2016/2017

Elevernas delaktighet

Eleverna diskuterar planen på klassråd, elevråd och i kamratstödjargruppen. Eleverna är delaktiga via trivselenkäter samt de överenskommelsedokument som upprättas med elever och vårdnadshavare vid starten av varje läsår.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vid föräldramöten och utvecklingssamtal kan vårdnadshavare bidra till innehållet i planen. De verkar dessutom som goda förebilder. Planen tas upp på föräldrarådets möte.

Personalens delaktighet

Pedagogerna kartlägger klimatet på skolan kontinuerligt. Pedagogerna upprättar, reviderar och genomför likabehandlingsplanen. Planen förankras med all personal, skolläda och elevhälsa för att få en samsyn och gemensamt arbetssätt för att skapa en jämställd och trygg skola.

Förankring av planen

Planen läggs ut på kommunens hemsida under information om Torslunda skola samt länkas på skolans blogg. Planen finns väl synlig i alla klassrum. Genomgång av planen görs med eleverna samt nyanställd personal, vikarier och studenter.

Torslunda skola använder det verktyg som finns på DO:s hemsida www.planforskolan.se

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Personalen har gått igenom planen och tillfört aktuella händelser och diskuterat hur vi ska arbeta vidare under det nya läsåret. Vi har utgått från våra egna och Friends enkäter samt synpunkter från föräldramöten, föräldraråd och utvecklingssamtal.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Rektor, elevhälsa, pedagoger, föräldrar samt elever på skolan.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Kartläggningen visade att planen är ett fungerande verktyg. Vi hade under läsåret ett fåtal incidenter. Det har funnits oroligheter och farhågor att kränkningar förekommit i olika elevgrupper. I detta ärende fungerade planen mycket väl som handlingsplan.

Årets plan ska utvärderas senast

2017-10-01

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

I slutet av läsåret 16/17 genomför organisationen Friends en ny enkät för samtliga elever och all personal på skolan. Enkäten ger oss en tydlig bild av tryggheten för eleverna på skolan och förekomsten av mobbing, diskriminering, utanförskap, kränkningar och sexuella trakasserier. Friends kommer också att träffa en elevgrupp för att få en ännu tydligare bild av klimatet på skolan. Efter enkäter och intervjuer kommer Friends att ha en genomgång av resultatet för skolledning och elevhälsan samt resten av personalgruppen. På personalmötet vid skolstarten börjar vi utvärderingen av föregående års plan. Elever ska tillfrågas på klassråd och elevråd om skolans klimat och trygghet. En ny enkät görs efter 4 veckor på höstterminen med frågor om det förekommer kränkningar, mobbing, otrygghet på vissa platser osv. Därefter träffas arbetslaget för att sammanställa det vi kommit fram till. Vid behov kan planen revideras under pågående läsår. Planen ska vara ett aktuellt verktyg i skolans arbete med att skapa en jämställd och trygg verksamhet fri från kränkningar, trakasserier, mobbing och diskriminering.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Rektor, elevhälsa och pedagoger på skolan.

Främjande insatser

Namn

Främja likabehandling i bemötande av alla på skolan.

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Vårdnadshavare ska med stort förtroende kunna lämna sina barn till skolan, förvissade om att barnen inte blir kränkta i något avseende. Vi sätter fokus på bemötande och attityder mellan vuxna -barn, barn-vuxna och barn-barn. Vuxna är förebilder och ska bemöta både varandra och skolans elever med respekt.

Insats

Under läsåret 2016/2017 fortsätter Friends det treåriga samarbetet med vår skola. De håller i trivselenkäter, personalutbildning, mentorsutbildning av samtliga pedagoger, föräldrautbildning samt elevföreläsningar. Mentorerna har fått utbildning i hur arbetet med ovan nämnda områden och mål kan genomföras i elevgrupperna. Vidare arbetar vi kontinuerligt med kamratstödare och fadderverksamhet samt vid behov "kompisprat" i mindre grupper. Vi sätter fokus på ett bra bemötande, språkbruk och en trevlig attityd där det är nolltolerans mot kränkningar.

Vi arbetar under året med mänskliga och demokratiska rättigheter. I det arbetet kommer vi på ett naturligt sätt in på alla diskrimineringsgrunderna. Vi ser filmer, läser och samtalar om mångfald och olika kulturer. I samband med t.ex. Fair Trade veckan samt FN-dagen uppmärksammas frågor om rättvisa, solidaritet och globala frågor.

Barnkonventionen repeteras och vi genomför värderingsövningar.

Vi arbetar för en jämställd verksamhet där alla får möjlighet att utvecklas till fria ansvarsfulla individer. Alla vuxna på skolan är viktiga förebilder och arbetet fortsätter under hela läsåret. Kompetensutveckling sker genom litteraturstudier, föreläsningar samt Friendsprogrammets utbildningar. Förebyggande teamet (FBT) i Mörbylånga kommun föreläser på personalmöte och föräldraråd samt erbjuder föräldrautbildningar.

Litteratur:

Skolverkets Allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Skolinspektionens hemsida har aktuell information.

Socialstyrelsen råd och riktlinjer när ett barn far illa.

Barns behov i centrum (BBiC) är ett kartläggningsmaterial som används i enskilda ärenden.

Ansvarig

All personal på skolan.

Datum när det ska vara klart

Arbetet pågår under hela läsåret.

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

- Friendsprogrammets enkäter och elevintervjuer.
- En digital anonym enkäten " Eleverna upplever" (en uppföljning av Friendsenkäten)
- Egna elevenkäter i klassen.
- Kamratstödjarrapporter.
- Mentorssamtal och utvecklingssamtal med elever och vårdnadshavare.
- Klassråd och elevråd.
- Analys av incidentrapportering, ärenden, tillbud, olycksfall.
- Samtal på föräldramöten och föräldraråd.
- Dagliga observationer i skola och på fritids, inomhus och utomhus.
- Diskussioner i arbetslagen.
- Rapport från trygghetsteamet och elevhälsogruppen.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Eleverna har deltagit genom att ha besvarat enkäter som sammanställts av pedagogerna på skolan och av organisationen Friends. Eleverna har även deltagit genom att framföra sina åsikter i diskussioner i klasserna samt vid "kompisprat" och i kamratstödjargruppen. Dessutom har frågorna diskuterats i klassråd och elevråd. Vi har tidiga utvecklingssamtal vid terminsstart som ger en bra bild av klimatet på skolan vid början av varje termin.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Arbetslaget konstruerade några av de enkäter som används. Samtliga pedagoger fick en genomgång av Friends gällande sammanställningen av deras enkät. Vid arbetslagsmöten diskuteras klimatet på skolan och däremellan när behov uppstår. På klasskonferenserna varje termin lyfts frågor som rör elever tillsammans med rektor och elevhälsan. Rektor lyfter allas ansvar i arbetet mot kränkningar och diskriminering på en gemensam arbetsplatsträff i början av läsåret.

Resultat och analys

- Matsal och omklädningsrum upplevs av en del elever som påfrestande pga. hög ljudnivå.
- Toaletter och omklädningsrum upplevs som otrygga platser för några av eleverna på skolan.
- Några elever känner ängslan inför andra skolkamrater.
- Några elever har en tråkig och nonchalant attityd mot både vuxna och andra barn.
- I den anonyma enkät som Friends genomförde framkom att några enstaka elever kände eller hade känt sig utanför och mobbade på skolan. Det framkom också de upplevde att personalen på skolan hade tagit tag i deras ärenden och att mobbingen hade upphört. Alla hade inte berättat för någon vuxen om den upplevda mobbingen.
- I vår egen enkät "Eleverna upplever" som genomfördes fyra månader efter Friendsenkäten kan vi utläsa att några få elever upplever att de blir retade verbalt. 30 % av eleverna upplever att det finns någon som andra barn är dumma mot. 6,6 % av eleverna känner sig otrygga på skolan.

Förebyggande åtgärder

Namn

Att motverka förekomsten av negativa grupperingar och utanförskap.

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Det ska inte förekomma några negativa grupperingar eller utanförskap på skolan. Uppföljning sker genom kontinuerligt observera eleverna samt diskutera i kamratstödjargruppen, klassråd och elevråd. Vi har enkäter om trivsel och trygghet inför utvecklingssamtalen. I klasserna använder vi oss av handböcker med olika typer av övningar från bl.a. EQ-verkstan och Friends.

Åtgärd

Vi genomför enkäter i klasserna inför utvecklingssamtal. I slutet av läsåret genomför Friends enkäter med både elever och vuxna på skolan. Vi genomför vår egen enkät "Eleverna upplever" i början av nästa läsår. Vi har "kompisprat" i mindre grupper vid behov och återkommande samtal i mentorsgrupper och i elevrådet.

På skolan har vi fadderverksamhet där yngre och äldre elever får mötas och lära känna varandra vilket är en viktig förebyggande åtgärd för att skapa "vi-känsla" och gemenskap. Faddrar och fadderbarn träffas i olika aktiviteter och på temadagar under läsåret.

Skolsköterskan har hälsosamtal och uppmärksammar om en elev känner utanförskap/otrygghet. Friends erbjuder via webben föräldrautbildning med fokus på arbetet mot mobbing och kränkningar

Motivera åtgärd

Se mål.

Ansvarig

Enkäter: Trygghetsgruppen och Friends.

"Kompisprat": Kamratstödjargruppens ledare och pedagogerna.

Utvecklingssamtal: Mentorer/pedagoger

Fadderverksamhet: Pedagogerna.

Elevråd: Rektor

Hälsosamtal: Skolsköterska

Datum när det ska vara klart

Vi genomför dessa åtgärder under läsåret 2016/2017

Rutiner för akuta situationer

Policy

Det ska råda nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling på vår skola.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Vi har rastvärd, matvärd och personal i omklädningsrum för god uppsikt över platser där eleverna befinner sig på lektionsfri tid. Vi genomför enkäter samt har kontinuerliga samtal med eleverna. Kamratstödjargruppen uppmärksammar incidenter och rapporterar till vuxna. Vi strävar efter en god kontakt mellan skola och vårdnadshavare.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Elever och föräldrar kan alltid vända sig till en pedagog eller annan personal på skolan. Föräldrar kan vända sig direkt till elevhälsan och rektor.

Vårdnadshavare kan vända sig till Barn- och elevombudsmannen BEO. www.skolinspektionen.se

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

- Personal samtalar med berörda elever.
- Vårdnadshavarna kontaktas och informeras.
- Rektor informeras om ärendet och vidtar åtgärder.
- Elevhälsan och trygghetsteamet kontaktas för eventuella insatser enligt rektorns beslut.
- Ärendet överläts till rektor och huvudman.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Rektor informeras och är ansvarig för att händelsen utreds och dokumenteras.

Rutiner för uppföljning

När en händelse har utretts förs dokumentation och ett uppföljningsdatum bestäms. Ansvarig för detta är rektor.

Rutiner för dokumentation

- Berörd personal dokumenterar händelsen på särskild händelseblankett.
- Rektor blir informerad och dokumenterar.
- Trygghetsteamet dokumenterar sitt arbete.
- Elevhälsogruppen för minnesanteckningar på sina möten.
- Plan för utveckling av sociala förmågor upprättas i samråd med elev och vårdnadshavare.
- Skadeanmälan vid olycksfall och tillbud görs på särskild blankett.
- Anmälan till huvudmannen diarieförs av registrator på kommunkontoret..
- Vid eventuell anmälan till socialtjänsten görs dokumentation enligt BBIC.

Ansvarsförhållande

All personal har anmälningsplikt. Rektor har skyldighet att anmäla till huvudman om ett barn anser sig kränkt. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och vidta de åtgärder som krävs för att förhindra framtida kränkningar.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook).

Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön. Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala". Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan. Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Sammanfattning

All förskole- och skolverksamhet i Mörbylånga kommun ska vara fri från diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Riktlinjerna grundar sig på bestämmelser i skollag, lagen om förbud mot diskriminering och kränkande behandling av barn och elever, förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planen. Planen upprättas en gång per år och ställer krav på att vi ska förebygga och förhindra trakasserier, kränkande behandling och mobbning. Vi har en skyldighet att utreda när det kommit till vår kännedom att ett barn blivit utsatt för trakasserier, kränkande behandling eller mobbning.

Mitt uppdrag som rektor är att tillsammans med elever och personal upprätta en plan för att skapa en trygg skola. Planen tydliggör ansvarsfördelningen mellan rektor och personal.

Torslunda skola är fortfarande en ganska liten skola med drygt 150 elever och organiserar en klass/årskurs. Vi har ett nära samarbete med fritidspedagogerna inom ramen för den samlade skoldagen.

Detta läsår har vi tagit emot 32 nya elever i förskoleklassen vilket innebär att vi måste skapa trygghet för en stor grupp med våra yngsta elever.

Skolpersonalen består av förskollärare, klasslärare, ämneslärare, speciallärare, fritidspedagoger och elevassistenter samt skolbibliotekarie, måltidspersonal, lokalvårdare och skolvaktmästare.

Skolan har tillgång till Elevhälsoteam som består av rektor, skolsköterska, skolkurator, skolpsykolog och speciallärare. Specialpedagoger och skolläkare kan kontaktas vid behov.

Vår ambition är att tillsammans med elever och vårdnadshavare skapa en trygg skola med studiero och gemenskap. Eleverna ska med förtroende kunna vända sig till vuxna, bli väl bemötta och tagna på allvar. All personal känner väl till och arbetar efter denna plan.

Torslunda skola i september 2016

Linnéa Danielsson
rektor